

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Vaincre ou mourir.

În timp de zece ani Ungaria trebuie
să fie întreagă maghiară! — ȋice „Pesti
Napló“.

Să recrutăm luptători, să pornim cru-
ciata, să începem resboiul de cucerire!
ȋice „Pester Lloyd“.

Să percepem un 1% asupra tuturor
dărilor directe pentru scopurile urmărite
de reuniunile de cultură! — ȋice comitele
Károly Pišta.

„Vaincre ou mourir!“ „leszünk,
vagy veszünk!“ — ȋice „Nemzet“.

Și e un lucru mare, când un organ
guvernamental aruncă în țeară această
devisă.

„Nemzet“ nu aprobă propunerea
comitelui Károly Pišta. Și ar fi în tot
casul un lucru de tot hazliu, ca Maghiarii
să ne impună și nouă Românilor, prelângă
contribuțiunile, pe care le plătim acum,
încă 1% asupra tuturor dărilor directe,
o nouă contribuțiune anume pentru-ca să
se creeze un nou aparat menit a ne stîrpi,
eară noi să fim destul de proști, ca să
tragem bucata dela gura copiilor nostri și
să plătim înainte. Nu însă din acest motiv
respinge organul guvernamental propunerea
comitelui Károly Pišta. Guvernamen-
talilor li se pare un lucru de sine înțeles,
că treaba noastră e să plătim, ear' treaba
Maghiarilor să ne impună. Se teme însă,
ca nu cumva în urma acestui nou imposit
să se producă un conflict între guvern și
societatea maghiară. De aceea stăruie, ca
societatea să se mulțumească cu ceea ce-
i dă guvernul și-i mângăie pe Maghiari cu
vorbele: „Repetăm, nu ȋicem, ca
comitatele, ca statul să nu aducă
jertfe mai mari ca până acum“.

Cu alte cuvinte: „Nu cereți un
imposit anume, căci vă dăm noi
mai mult din celelalte imposite; o scoa-
tem noi și pe căi indirecte la capăt!“

Și cum nu, când e vorba de pornirea
unei cruciate contra tot aceea-ce nu e
Maghiar în Ungaria, pentru-ca în timp
de zece ani întreaga Ungarie să fie ma-
ghiară?!

Dacă societatea maghiară s'ar arăta acum
slabă, — ȋice „Nemzet“, — ar face ca situa-
țiunea să fie cu mult mai rea decum a fost
vre-odată. Și această slăbiciune ar trebui să
aibă o reacțiune și asupra statului. O mișcare
poate să trebue să fie chibzuită câtă vreme nu
s'a început: acum însă ea s'a început, acum nu
mai poate fi vorba să ne dăm înderēt. Trebue
să luptăm cu stăruință neîmpăcată. Societatea
maghiară și-a înfipt steagurile. Ele fâlțâie pe
bastioanele cele mai expuse, în fața inamicilor
nostri, care le atacă și le batjocoresc. Nu mai
putem să le retragem. Am sunat alarma. Acum
numai o devisă putem să avem, devisa luptăto-
rilor de baricadă „Vaincre ou mourir“.

Poftim atitudine de ȋiar guverna-
mental.

„Veinere ou mourir!“

Dacă Maghiarii, care dispun fără de
nici o împedecare de întregul aparat al
puterii publice, dacă ei, copiii resfățați ai
monarhiei, ȋiar ei și ȋiar prin coloa-

nele unui ȋiar oficios aruncă această vorbă
în țeară, atunci noi nemernicii, care ne
vedem frații și copiii pribegind peste ho-
tare și rătăcind fără de căpătău, noi ce
să mai ȋicem oare?! Mai avem noi oare
obraz, ca să înfruntăm pe frații nostri
prigoniți, că rău fac, când și ei ne strigă
nouă „Vaincre ou mourir!“ — Dacă as-
tăȋi unul dintre fruntașii partidului gu-
vernamental se fălesce, că a conspirat timp
de șesespzece ani contra Tronului, mîne
un ȋiar guvernamental scapă la adresa Trô-
nului vorbele „Uns kostet's Nichts und
dem Andern macht es Freude“, ear' poimîne
alt ȋiar guvernamental ne spune, că nu
le mai rămîne Maghiarilor decât devisa
luptătorilor de baricadă, — atunci cum
mai putem noi combate spiritul de con-
spirațiune, cum mai putem cultiva senti-
mentele de alipire cătră Tron, cum mai
putem ține pept cu aceia, care ne iau
drept nisce infami, când le vorbim de
„ordinea legală“?!

Și cu toate aceste, dacă frații nostri
porniți pe o cale greșită n'au voit până
acum să ne înțeleagă, acum au ocaziune
de a se pătrunde de convingerea, că ser-
vesc actuala politică maghiară, când fac
încercări de a slăbi spiritul de ordine
în poporul nostru.

A striga „Vaincre ou mourir!“ —
nu e treaba noastră. N'avem decât să ne
afirmăm, pentru-ca să-i vedem pe Maghiari
punându-se în conflict cu sentimentul ge-
neral al popoarelor din Europa prin scoa-
terea la iveală a acestei divise nefaste.

La anul 1866 ne-am vîrsat în Italia
și în Boemia sângele întru apărarea po-
sițiunii monarhiei, am fost învinși și de
atunci până acum, timp de douăzeci de
ani, am suferit soarta celui învins, am
răbdat și am așteptat stăpînindu-ne mereu
pornirile rele.

Maghiarii, după o stăpînire de două-
zeci de ani, simt abia, că puterea ar pute
să le scape, nici asta nu de tot, ci numai
în partea ce nu li se cuvine, și de
pe acum încă strigă: „Vaincre ou
mourir!“

Să fim cu minte și să nu le pregă-
tim situațiunea, să nu ne compromitem
noi, ci să le lăsăm lor întreaga răspun-
dere în fața lumii: stînd față de un po-
por ca dînșii, noi nu putem avē mînire
istorică decât păstrându-ne tradițiunile de
apărători ai ordinii legale. Aici în această
parte a Europei, care atît de mult a
fost sgduuită de rebeliuni, lumea are tre-
buință de un popor cu aptitudini resboi-
nice, care însă nu se răsvrătesce, nu ur-
măresce idealuri ce nu se pot realiza, nu
se avētă la devisa „Vaincre ou mourir“,
ci își urmăresce încetul cu încetul sco-
purile sale, cu bună chibzuială, fără de
opintiri zadarnice, pe cât ele se pot rea-
liza fără de sgduiri sociale și fără ca să
se provoace conflicte grave. Acest popor
să fim noi: aptitudinile resboinice ni le-am
dovedit; să ne dovedim și spiritul de or-
dine, resistînd în cele mai grele împre-

giurări tentațiunilor de răsvrătire. Să re-
mînem blajini, supuși și îndelung răbdă-
tori, ear' vîrțuțile noastre resboinice să
ese la iveală numai atunci, când nu avem
încotro și sîntem chemați să restabilim
ordinea turburată de alții.

Și la atîta nu sîntem ajunși.

Cultura noastră, viitorul nostru, vieța
noastră, aceste nu sînt și nu pot să fie
amenințate de un popor atît de nesocotit
ca Maghiarii, care poate mistui o argu-
mentațiune ca cea din „Nemzet“.

Un nebun a aruncat o piatră în Du-
năre, celalalt a sărit s'o scoată și acum
nu mai rămîne decât ca să sară toți cei-
lalți după el, fiindcă, pornită odată o miș-
care, trebue neapărāt să se urmeze înainte,
ca-și-cînd lucrurile în lumea aceasta s'ar
petrece într'un spațiu gol și ferit de legile
gravitațiunii. Maghiarii au pornit odată
într'un fel, și acum, bine a fost, rău a fost,
nu mai pot să se chibzuiască, ci trebue să
meargă strună înainte, ori cu capul de pă-
rete, ori cu părilete de cap, cum va da
tîrgul și norocul, după devisa „Vaincre
ou mourir!“

Să-i lăsăm să-și caute de drum, și
cînd dl Francisc Pulszky se fălesce cu
cei șesespzece ani de conspirațiune, noi
să închinăm în sănătatea oștenilor nostri,
care totdeauna au păzit credința cătră stea-
gurile lor și onoarea neamului nostru, cînd
„Pester Lloyd“ scapă vorba „Uns
kostet's Nichts und dem Andern macht
es Freude“, noi să închinăm în sănătatea
Monarchului nostru, pe care totdeauna ni-l
dorim încungiurat de splendoare împără-
tească, ȋiar și dacă ne-ar fi „costînd“
această splendoare, ear' cînd „Nemzet“
aruncă în țeară devisa „Vaincre ou
mourir“, noi să zimbim ca nisce oameni
blajini și să ne urmăm lucrarea în pace,
unul cu plugul, altul cu unealta mește-
șugului seu, fiecare după chemarea lui.

Căci nouă nu ni se pune întrebarea
„ori învingere ori moarte!“ — noi
trăim și avem să trăim, fiindcă scim să ne
supunem poruncilor timpului și să nisum
numai spre scopuri, care se pot realiza.

Revistă politică.

Sibiu, 4 Septemvrie st. v.

Prezența Monarchului la manevrele mi-
litare dela Pojega încă e comentată de-
cătră ȋiarele unguresci. Participării nu-
măroase a cercurilor oficioase la primirea
Monarchului, i-se atribuie un anumit ca-
racter politic. Unele ȋiare sînt de pă-
rere, că prezența aceasta are mai mult un
caracter politic, decât militar. În această
părere comentatorii se întăresc prin îm-
pregiurarea, că trupele, ce fac manevre la
Pojega, sînt atît de mici, încât nu me-
ritau ca Monarchul să asiste la ele. Un
ȋiar opozițional e de părerea, că ministrul-
president Tisza, care încă a mers la Po-
jega, confirmă caracterul politic al pre-
senței Monarchului acolo. Ce are a face
dl Tisza cu manevrele militare? Se afirmă
ȋiar că la Pojega se vor tracta cestiuni
politice interne de mare valoare, cari pri-
viesc îndeosebi starea internă din Croația.
Politica dlui Tisza privitoare la Croația

are lipsă de prezența Monarchului la ma-
nevrele dela Pojega, unde sînt concen-
trate trupele, ce aparțin corpului de armată
din Agram. Posiția Banului Croației se
ȋice că e amenințată. Petrecerea Monar-
chului în Slavonia va avē influență la re-
gularea cestiunii croate.

Cestiunea națională se vîră și în ar-
mată. E vorba ca subofițerii din Boemia
se priceapă toți limba germană. Un ȋiar
militar din Viena, ocupându-se cu această
cestiune, ȋice că e de a se interveni la
ministrul de resboiu, ca să iee măsuri
pentru formarea unui corp de subofițeri
cari să priceapă bine și limba armatei.
Va să ȋică, cestiunea națională și de limbă
începe a se tracta și în armata de din-
colo. Această nouă aparență, ȋiarele ger-
mane din Viena o atribuesc politicii fede-
ralistice din Cislaitania.

Expulsiunea supușilor rusi din Prusia
se pare că s'ar face în urma unei înțelegeri
luate în anul trecut la Kremsier sau în acest
an. Se vorbea încă în anul trecut, că s'ar fi
luat o înțelegere între cei trei aliați pentru
urmărirea anarhistilor și nihilistilor. În
aceasta nu se poate face multă alegere
între oameni, și astfel se alungă din Prusia,
fără deosebire, toți supușii rusesci. Că ex-
pulsione se face pe basa unei învoeli,
se vede din împregiurarea că guvernul
Rusiei nu protestează în contra expulsiunii
și nici n'a cerut explicări. Dacă guvernul
rusesc încă va lua măsurile de expulsiune
în contra supușilor germani din Rusia,
aceasta încă nu se scie. E mai mult ca
sigur, că Germania nu dorește expulsarea
din Rusia a supușilor sei, deoarece-ce în
Rusia se află o mulțime de Germani, care
își caută în Rusia pînea de toate ȋilele.
Rusia nici nu a luat până acum măsuri
de expulsiune, dar' ceea-ce nu face gu-
vernul Rusiei, o fac proprietarii poloni
prin aceea, că-i lasă fără pîne pe o mul-
țime de Germani. Astfel guvernul Ger-
maniei va fi silit în cele din urmă să
înceteze cu expulsiunea Polonilor, deoarece-ce
partea cea mai mare a Germanilor își
află traiul în Polonia rusească. Din
Petersburg se serie cătră „Politische
Corr.“, că cercurile guvernamentale ruse
nu consideră expulsiunea supușilor ruși
din Prusia ca o demonstrațiune în contra
Rusiei. Aceste expulsiuni se fac decătră
guvernul german în scop ca să nu se în-
mulțască numărul Polonilor în Posen.
Pentru Rusia isgonirile nu pot avē decât
un bun rezultat. Pe viitor elementele tur-
burătoare nu vor mai pute părăsi Rusia
ca să conspire din străinătate în contra ei.

Am comunicat în ȋilele din urmă că
spiritele s'au mulcomit în Spania întreagă.
Scirile, ce sosesc din Spania, sînt de na-
tură a confirma această liniștire a Spanio-
lilor. Contrar acestei informațiuni se
crede, că Spaniolii încă nu s'au liniștit
deplin, ci censura strictă, introdusă decănd
s'a ivit conflictul germano-spaniol, face
ca demonstrațiunile ce se inscenează în
contra Germaniei să nu mai transpire îna-
fară. Spania a trimis la Berlin o notă
privitoare la conflictul pentru insulele Ca-
roline. Nota spaniolă, precum se afirmă,
face dependentă darea satisfacțiunii pentru
insultele făcute ambasadei germane din
Madrid, dela recunoascerea drepturilor
Spaniei asupra insulelor Caroline. Ger-
mania din a sa parte, cere ca mai întău
să i-se deee satisfacțiunea cuvenită.

O scire din Madrid, publicată de
ȋiarul „Standard“ ȋice, că generalii și
toți militarii ar fi declarat, că armata re-

simte încă insulta ce s'a făcut Spaniei, că ofițerii de marină sînt și mai înfuriați contra Germaniei, și apoi adaugă: Ei afirmă, că în Yap, camaradii lor au lucrat după instrucțiunile primite din Manila și din Madrid, de a evita un conflict cu Germanii. Înfruierea este atât de mare prin cercurile militare, încât comandantul general din Madrid, generalul Pavia, vizită Duminecă mai multe casărmi și sfătuiește pe ofițeri și soldați spunându-le, că Germania a cedat în cestiunea insulelor Caroline. Trupele din Madrid și din provincii sînt și astăzi consemnate, dar ofițerii lor sînt în un limbaj aștător prin cluburile militare. În același timp guvernul își urmează cu foc lupta sa contra presei. Pe fiecare și sînt suspendate diare sau îndemnate la moderațiune, și în cele din urmă trei zile au fost urmărite pe cale judiciară treizeci și patru diare din Madrid, ear' cele umoristice au fost sechestrate. În Barcelona, Saragosa, Cadix, Sevilla, Valencia și Valladolid, diarele sînt tratate cu aceeași asprime și se fac necurmat arestări.

Un corespondent al diarului „Independence Belge” dice, că censura în Spania n'a fost nici cînd așa strictă ca și acum. Cu excepțiunea depeșelor agenților oficioși, nu e permis să treacă alte telegrame preste granițele Spaniei. Scirile de origine oficioase sînt toate false; chiar și între Madrid și provincii sînt suprimate toate corespondențele telegrafice privitoare la cestiunea insulelor Caroline. Diarele din provincii sînt supuse unei censure stricte înainte de a intra în capitala Spaniei. Agitația în casarmă e foarte mare. În armată și în marină nemulțumirea e mare. Ambasadorul german nu poate eși pe strade decât cu asistență militară.

Pecatele noastre.

Un amic ne pune la dispozițiune următoarea „promemorie” adresată membrilor consistorului metropolitan gr.-orient. Deși ea nu a fost, precum de sine se înțelege, destinată pentru publicitate, datoria noastră e să ținem opiniunea publică în curent despre cele ce se petrec, și am lipsi dela această datorie dacă am mai ține-o închisă în saltar.

Promemoria,

preaonoratilor domni membri ai consistorului metropolitan din Sibiu.

Apropiindu-se ziua de 20 August (1 Septembrie) termenul fixat prin regulament pentru sesiunea anuală regulată a consistorului metropolitan, subsemnatul îmi țin de datorie, a revoca domnilor colegi în memorie și resp. a le raporta următoarele:

În ședința a II plenară a consistorului metropolitan dela 5/17 Octomvrie 1884, sub nr. ser. 5, venind la ordinea zilei raportul comisiei de 7, exmise din I ședință cu însărcinarea de a

examina organismul intern al consistorului metropolitan, a constata defectele aceluiasi organism, resp. cauzele stagnațiunii în administrațiune, și a combina mijloacele de sanare a rului, resp. de punere în activitate regulată a supremului organ administrativ al metropoliei, — care sanare și punere în lucrare, Excelența Sa părintele Metropolit credea a o fi găsit în propunerea sa pentru chiamarea dlui Leontin Simonescu la postul de secretar metropolitan, — consistorul după lungă și matură discuțiune, urmată cu părintele metropolit, în conțelegere cu aceasta, sub nrul serial 6 a luat la protocol declarațiunea acestuia de cuprinsul, „că dacă nici după toate măsurile, ce se vor lua acum pentru regularizarea afacerilor metropolitane, lucrările nu vor pute merge spre mulțumirea generală, atunci dînsul se va convinge, că pedeca zace în persoana sa și se va retrage cu totul dela funcțiunea sa oficială;” — ear' asupra poporenilor comisiei de 7 a decretat:

„1. Luându-se la cunoștință resignarea dlui Ilie Măcelariu la salariul de secretar consistorial-metropolitan, deocamdată cu salariul provădit în buget de 1200 fl.

„2. Se exmite din sinul consistorului o comisiune permanentă de trei inși, carea va avé a cerceta din timp în timp mersul agenților în cancelaria metropolitană și despre cele aflate va face raport la protocol. La cas dacă s'ar arăta neregularități însemnate, și acestea nu s'ar pute delătura în conțelegere cu Excelența Sa dl metropolit, comisiunea îl va ruga, să convoace consistorul metropolitan.

„3. Membrii prezenți ai consistorului se angajiază, că la termenul fixat în regulament, adică la 20 August (1 Septembrie) al fiecărui an) ori vor fi convocați, ori nu, și neconsiderând nici o amânare, se vor aduna la Sibiu pentru a ține ședință consistorială, peat atare ședință nu se va fi ținut în acel an mai înainte de termenul fixat prin regulament.”

Se notează la acest loc — a) că prezenți au fost în această ședință următorii: Metropolitul Miron Romanul, episcopii Ioan Popasu și Ioan Mețianu; membrii ordinari: Nicolau Popea, Filaret Musta, Ieroteiu Beles, Melețiu Dregăci, Ioan Hanea, Ioan Popescu, Vincențiu Babeș, Ioan Lengher, Stef. Iosif, Nicanor Frateș, Nicol. Andreievici, Ant. Mocsonyi, Ioan Bran-Lemény, Iul. Ianculescu; asesorul Anania Trombițaș ca notar substituit.

Se notează — b) că încă mai înainte, sub nrul ser. 5 Părintele Metropolit, pentru cazul dacă dl Simonescu va fi angajat în mod provisoric de secretar, a oferit pentru salarisarea aceluia, pe lungă salariul sistemizat de 1200 fl. un adaos de 800 fl. din propriile sale mijloace.

În ședința plenară a III din 6/18 Octomvrie, la nrul ser. 9, asupra propunerii Metropolitului, s'au ales de membri ordinari ai comisiei decretate mai sus: Ioan Hanea, Antoniu Mocsonyi și Vinc. Babeș, ear' Filaret Musta de membru suplent.

Pe baza acestei misiuni, membrii ord. ai

acestei comisii controlătoare s'au înțeles între sine, ca părintele Hanea, fiindcă se află stabilit în centru, să fie însărcinat a cerceta în fiecare săptămână regulat cancelaria metropolitană, pentru de a se convinge despre activitatea ei, ear' găsind-o în stagnațiune, să provoace în numele comisiei atențiunea Metropolitului și să facă raport celor doi comembri ord. la adresa subscrisului.

Prin rapoartele acestui d. conmembru din centru, în decurs de 4 săptămâni cunoscându-se, că lucrările în cancelaria metropolitană nu merg înainte, în fine că nou alesul secretar s'a instalat în oficiu și și-a început activitatea, dar' întimpină pedeci; subsemnatul, întepit și de membrul And. Mocioni, m'am simțit necesitat în cap de iarnă a pleca la Sibiu, pentru conlucrare la accelerarea cursului afacerilor. Sosind acolo la 1/13 Nov. 1884, am găsit pe dl nou secretar Simonescu ocupat cu cele mai grele și importante afaceri, cu compunerea celor trei reprezentațiuni către guvern, restante încă dela congresele din 1878 și 1881, una în cestiunea fondului pensional pentru învățători, a doua în privința scoalelor din fostul confiniu militar batic, și a treia în privința fondului scolar Caransebeșan. Cea dintău era terminată și expedată; a doua tocmai în discuțiune, la care discuțiune deci am luat parte și am contribuit, ca în fine conceptul completat să se aproabe și afacea să se expedeze. A urmat a treia, care de asemenea lucrând-o dl secretar Simonescu, ear' părintele Metropolit insistând a o prelucra, precând secretarul se apuca de lucrarea resp. prepararea pentru expedițiune a celorlalte multe restante ordinari, eu creșd că afacerile sînt în avântul lor regulat, am părăsit Sibiuul în 13/25 Novemvrie.

De atunci în decurs de șapte luni, prin delegatul comisional din centru, mereu am fost informați — noi cei doi membri externi, că lucrările în cancelaria metrop. chiar dela plecarea mea din Sibiu, au devenit earăși în stagnațiune! Deci după-ce încercările colegului nostru din Sibiu de a le pune în mișcare — rămaseră fără succes, la stăruirea cu gura și în scris din partea ilustruului nostru coleg Antoniu Mocioni, pe ziua de 1 Iulie n. m'am prezentat neprevestit la metropolie în Sibiu și aflând într'adevăr afacerile tot în stadiul în care le lăsasem la 25 Nov. 1884, cu consimțământul Excelenței Sale metropolitului și cu ajutorul d-lui secretar, m'am apucat eu de lucru și prin stăruință și muncă de 28 de zile, am mijlocit a se speda mai toate cele de importanță și urgență, începînd cu reprezentațiunea cea rămasă adormită încă din Novemvrie an. tr. și terminînd cu cele disciplinare, precum și cu mai multe administraționale și unele delegaționale, anume cele mai mult solicitate de ani 5—6 și mai mulți. Venerabilul consistor și venerații capi ai acelora sigur s'au convins, că în acele 4 săptămâni s'a lucrat mult la cancelaria metropolitană. Cu toate că au mai rămas în restanță numeroase cauze, am fost însă necesitat a-mi întrerupe activitatea și a părăsi Sibiuul — din considerațiunea sănătății mele de tot sdruncinate, care nici până astăzi nu mi-am putut-o restaura bine.

La îndepărtarea mea din Sibiu și concedierea decătră Părintele Metropolit, întocmai precum cu bunăvoință m'a întimpinat la sosire și mi-a acordat aprobarea lucrărilor, cu asemenea bunăvoință mi-a permis a-i recomanda în deosebită atențiune, pentru deslegare cât mai neamănată — patru puncte, resp. cauze emnamente urgenți, prin a căror întărdiare mari daune ni s'ar cauza vieții constituționale bisericesci, și adică: 1. Anunțarea congresului național bisericesc la Maiestatea Sa, pentru termenul de 1/13 Octomvrie a. c.; 2. Substernerea fără ulterioară scrupulositate la guvern a actului fundațional după fericitul întru domnul Emanuel Gozsdu; 3. Incassarea subvențiilor restante la diecesă, pentru cancelaria metropolitană, fiind mijloacele cassei metropolitane de tot sleite și chiar competențele funcționarilor acoperindu-se prin împrumute; 4. Invitarea sigură la ședință pe ziua de 20 August (1 Sept.) a membrilor consistorului metropolitan macar pentru decoare, deși ei angajați sînt a se înfățișa și nechiamați.

Dela plecarea mea din Sibiu am solicitat aceste încă odată, în mod particular la Excel. Sa Metropolitul, și tot particular le-am recomandat atențiunii dlui conmembru comisional Hanea; despre rezultat însă nu știu până în moment, decât numai atăta, că convocarea consistorului metropolitan pe ziua fixată a urmat, și aceasta mă face a crede, că și celelalte trei cauze se vor fi executat, conform promisiunii ce mi s'a dat decătră Părintele Metropolit, în fine că și celelalte restante, — cel puțin se vor fi redus, dacă nu curățit de tot din cancelaria metropolitană.

Budapesta, 15/27 August 1885.

V. Babeș,

ases. al consist. metrop. membru al comis. controlătoare.

Corespondență particulară

a „Tribunei”.

Din giurul Aiudului, 12/9 Aug. 1885.

După-ce diarele s'au liniștit din cauza proclamației irredentei, era natural ca noi opincarii să nu fim neliniștiți și cu această afacere uricioasă, căci ne-au ajuns nevoile până la gît.

Poliția de aci, pentru-ca să demustre că e tot maghiară, ne-a pus din cauza ei în o mare neliniște.

Ea a făcut ca proclamația să se lătească în cercuri cu mult mai largi decum s'ar fi lătit de ar fi sosit în fiecare comună 4—5 exemplare din ea.

S'au apucat adică gendarmii a cerceta prin comune și a întreba mereu de ea și a visita casele preoților.

Vorbă să fie! poliția de pe aici și-a făcut merite neperitoare cu ocazia aceasta. Nici a noastră nu trebuia să rămână înapoi, căci ei îi trebuie merite, cu cari să se recomande autorităților mai înalte.

E dureros însă, că dînsa n'a descoperit nici un exemplar.

Dar' să intrăm în meritul lucrului. În 12/9 preutul din Aiudul-de-sus a fost cercetat

Foița „Tribunei.”

Vlad și Catrina.

Poveste.

A fost odată un om cu numele Vlad, care s'a însurat rău, dar' rău de tot, încât mai altcum nici că se poate.

Muiera îi era într'o ureche, zăludă și le-neșă, de făcea umbră pămîntului.

Și în casă, și afară, toate el, bărbatul, trebuia să le pună la cale, căci Catrina — acesta era numele muierii — nu se pricepea la chiar nimic.

O bucată de vreme tot așa au mers trebile, dar' ca să țină mult, nu era cu puțință. Din și în și Vlad se vedea scăpătând.

El, când a creșut, că i-a bătut capul destul, și poate să-i încredințeze, de nu alta, lucrurile mai mărunte, — se pune ear' pe muncă, după cum și trebuia să facă negreșit, căci vorba ceea: „Cine șeade coada-i cade, cine mișcă tot mai pișcă.”

Avea însă un fel de nedumerire în inima sa. Scia bine, că plătesce de mult lăudata și iscusita lui Catrină și teamă îi era, nu care cumva să facă o posnă, din care să se cunoască pe viață. Vorba ceea: „Un nebun aruncă o peatră în fîntînă, și dece înțelepți n'o pot scoate.”

N'a putut dar' să nu-i dică:

— „Măi muieră! Eu de mîne dimineață merg la lucru, pentru-că, să mă înțelegi tu, așa nu poate merge mai mult, deoarece-ce ajungem adî mîne la sapă de lemn. Tu să chivernisești casa, cum m'ai vădit pe mine făcînd, de când te am junghiu în coaste. Lasă-ți firea și năravul, că de unde nu, bine n'are să fie de noi doi! Pe când vin seara dela cîmp, gătsece-mi ceva legumă, adă și nișel vin din pivniță, că Doamne, mult îi mai cade bine la inimă omului trudit, un păhar bun de beutură! În pod este încă puțină carne de porc, să-mi frigi de seară, căt cugeți, că ne-a fi de ajuns.”

— „M'ai înțeles Catrină? Ori să-ți mai spun odată?”

— „Te-am înțeles bărbate! Voiu face întocmai!”

Dimineața următoare Vlad, îndată ce aude rînduneca ciripind din cuibul ei de sub streșină, — se scormonesce din culcuș, ia traista cu merinde, gătită de cu seară, o acată în toporiscea coasei, și spunînd din nou Catrinei, ce are să facă preste și, — se ia la drum.

Vlad de-abia va fi eșit din sat și Catrina lui cea harnică se și apucă să-i gătească de cină.

Aduce din pod un picior de porc și trăgîndu-l în frigare, dă a-l pârjoli pe jărat.

Hoțul de căne, tras de mirosul plăcut al cărnii dogorite de căldură, se dă prelîngă Catrină, tot mereu fățînd din coadă.

„A ha! te pricep. Vrei să-mi ajuți. Grijește dar' să nu se ardă, că eu merg după vin în pivniță.”

Cănele, nesciind la omenie, cum vede pe ceea dusă, înhață carnea de pe foc, cu frigare cu tot și o ia tîlpășica.

Catrina tocmai scosese dopul dela butea cu vin și ținea o cofă să-l sprijinească.

Cum vede cănele cu carnea în gnră, uită de vin și o ia după el.

Dar' degiaba, că bucata i-se părea cănelui de minune și nu vrea s'o lase odată cu capul. Fugia și Catrina, dar' fugea cănele de mîncă pămîntul. Dela o vreme vădînd, că și așa tot nu-l poate ajunge, o ia înapoi cu gîndul să pună altă carne la foc.

Până când aleargă ea după căne, vinul curge din bute până într'un strop, încât toate ciuvaile din pivniță înotau, ca pe vremea lui Nde.

Catrină! ce-i de făcut să nu cunoască bărbatul?

Scoate vinul c'o troacă de sopot și-l dă pe vale, apoi ia sacul cu făina și presară toată pivnița, ca să se usuce.

Bucuria Catrinei, când vede pivnița așa frumos sulimentă!

Vine seara, vine și Vlad obosit, ca omul muncitor. Eră flămînd ca un lup.

De mîncare ca în palmă!

„Măi Catrină? Cum de n'ai făcut ceva de cină?”

Catrina sucește în dreapta, sucește în stînga, dar' nu poate topori o mînciună destul de potrivită, ca Vlad s'o creadă.

Acesta ia o ulciă, merge în pivniță să-și aducă nișel vin să-l soarbă cu pîne. Vin de loc.

Acum Catrina a trebuit să se spovedească ca la un popă, alt modru nu era.

Într'atată se mîniă Vlad, de să te fi apropiat de el c'o pucioasă aprinsă. mai că-ți lua foc! Pe-aci, pe-aci să-și facă el Catrinei un topor. Dar' ea se legătuia, că altă-dată va face cât numai se poate de bine, și Vlad se înmoaie. Și-a pus însă în minte, că de adî înainte, până într'un fir de păr să-i anumească ce are să isprăvească.

(Va urma.)

de sergentul gendarmilor din Aiud și torturat cu fel de fel de întrebări menite a storce din el: dacă 'i-a venit proclamația sau nu?

Până acolo a mers respectivul gendarm, încât s'a prefăcut în Român deși nu scie limba română și 'și-a exprimat conplăcerea față de proclamațiunea irredentă.

Ba, pentru-ca să dovedească că face parte din poliția bruscă și lipsită de cultură, deoare-ce preotul respectiv n'a fost acasă, la sosirea lui 'i-a supus femeia unui interogator despre proclamație.

Causa pentru care a fost distins preotul acesta e, că abonează „Tribuna”, și după-cum a mărturisit gendarmul e mirare cum de nu se află proclamația la toți abonații „Tribunei”.

Din cauza aceasta a spus sergentul, că are de a visita și pe protopopul din Aiud, despre care foarte mult a ispitit dela preotul din Aiudul-de-sus.

Până acum însă nu a fost cercetat.

Urmarea firească e, că noi vedând pe preoții nostri astfel tractați, sîntem curioși a afla cauza. Și astfel proclamația se vestese mereu.

Întrebarea e, că cine câștigă din această purtare neînțeleaptă a poliției, iridentistii sau statul maghiar? Un opincar.

Cronică.

Principele de coroană va veni la Gurghiu, precum se scrie de acolo, la finea lunii acesteia.

*

Pentru mulcomirea spiritelor, ni se scrie din Deva, că Magistratul orașenesc de acolo a lăsat în 13 l.c.n. să bată doba prin oraș că: „Fiesce-care, cine a căpătat reclamația de revoluțiune din țeara românească, are să o aducă în 8 zile la casa orașului, că dacă nu, se va face cercetare de casă, și la cine se vor afla reclamații de revoluțiune, acela va fi pedepsit aspru.”

În urma acesteia — fiind Duminecă când s'a publicat ordinațiunea iscusitului Magistrat — nu aușai pe strade despre altceva vorbind, chiar și de popor, decât despre „proclamațiunea revoluționară”.

Poftim, aceste sînt dispozițiuni prevenitoare polițienești!

Deloc a treia și după ce au apărut proclamațiunile — în urma unei denunțări — a făcut procurorul Horvath cu un judecător vizită oficioasă casinei române și dlui adv. Hosszu, — dar' n'a dat de urma proclamațiunii.

*

Otrăvire. Un țeran român de aci din piața de vite a aflat ieri, lucrând dimineața cu servitorul seu în grajd, în fîn un ulcior cu ceva fluiditate. După-ce au gustat, au aflat că e vinars și s'au apucat să bee. Abia au beut și servitorul a căzut jos mort, ear' stăpânul lui încă a murit după câteva oare. Se presupune că vinarsul a fost otrăvit și destinat poate tot acestor doi nefericiți sau altora. Cadavrele se vor secționa.

*

Justiția noastră. În contra judecătoriei cercuale din Cuvîn s'a adresat o plângere ministerului de justiție. Un locuitor cu numele Weljko Postic a fost adus la sapă de lemn prin procedura ilegală a acestei judecătorii. Weljko Postic a fost acusat de comună pentru suma de 720 fl. Judecătoria din cestiune a adus fără dovede sentență în contra lui Postic și a ordonat execuțiunea. Prelungă toate că s'au pemnorat și executat obiecte în valoare de 3000 fl. pentru asigurarea sumei de 720 fl., totuși execuțiunea s'a continuat, până-ce pentru suma de 720 fl. s'au pus sub seculuț obiecte în valoare de 6000 fl. Executorul Ioanovici a desconsiderat și cerul seu de activitate, trecând în procedura de execuție pe teritorul unei alte comune, care aparține circumscripției judecătorești a judecătoriei din Panciova, ear' nu celei din Cuvîn. În contra acestei proceduri arbitrară execuțiunea a adresat un recurs tribunalului din Biserica-albă în 30 Martie a. c., dar' recursul încă nici acum nu e rezolvat, cu toate că natura afacerii cerea o rezolvare grabnică.

*

Arestări în Galiția. La 31 August seara toți Rutenii din Galiția, cari au luat parte la sărbătoarea lui Method și Ciril la Petersburg, au fost chemați la poliția din Lemberg spre a le publica sentența pentru-că au contravenit ordinului ministerial dela 20 Aprilie 1884. Preotul Naumowitz, a fost condamnat la 14 zile de arest. Advocații, dr. Dobranski, dr. Korol și studenții universitari Kurbas și Kocowski, au fost condamnați la câte 8 zile de închisoare, pentru-că au luat parte la demonstrațiuni în contra guvernului. În expunerea de motive se țice, că cei condamnați au luat parte la deputațiunea din partea Rutenilor din Galiția la sărbătorile din Petersburg, cari au fost întocmite decătră comitetul panslavist. Acest comitet ar avé tendențe anti-austriace, tendențe pe cari 'șile-a manifestat prin proclamațiuni, pe cari poliția în nenumărate rânduri a fost nevoită a le confisca.

*

Distrugerea viilor filoxerate în România provoacă în unele părți rezistență din partea populațiunii neluminate încă asupra pericolului.

*

Armata Muntenegrului. Se scrie din Cetinje: Principele Nicolae ia măsuri ca să schimbe cu încetul sistema milițiilor ce există acum în țeara sa, în aceea a unei armate permanente. Pentru moment s'a dat ordinul, ca toate cadrele să se formeze pentru un corp mai mare de armată și în astfel de chip ca 520 de junci Muntenegreni, din clasele 1860 până la 1865, să fie recrutați și exercitați după reglementele, ce există la cele mai bune armate europene. El cugetă, ca mai târziu să întrebuințeze această trupă de elită ca instructoare pentru detașamentele ce se vor forma din nou, astfel ca, după un răstimp de doi sau trei ani, principatul să dispună de o armată bine instruită, deși poate relativ mică.

Societatea pentru fond de teatru român.

Adunarea generală a „Societății pentru fond de teatru român” în anul acesta se va ține la Bocșa-montană în 27 și 28 Septemvrie st. n. cu următoarea

programă:

I.

În 27 Septemvrie.

1. Vice-președintele, dl Iosif Vulcan, va deschide adunarea generală la 10 oare a. m.
2. Se aleg doi notari pentru ședințele adunării.
3. Se va alege o comisiune de 5 membri, care în înțelesul §-lui 4 din statutele societății va câștiga membri fondatori, ordinari și ajutători pentru societate.
4. Secretarul societății va ceti raportul comitetului societății asupra lucrării sale, începute dela adunarea generală din urmă.
5. Se alege o comisiune de cinci membri pentru propuneri și raportul comitetului 'i-se predă spre examinare.
6. Cassarul societății va ceti raportul despre starea cassei, cu sporul dela ultima adunare încoaci, și preste tot despre averea ei.
7. Se va alege o comisiune de 5 membri pentru examinarea raportului cassarului.
8. Se vor ceti discursuri corespunzătoare scopului societății, sau de altă materie literară, ce sînt de a se insinua vice-președintelui, înainte de adunare.
9. Președintele închide ședința.

II.

În 28 Septemvrie.

1. Vice-președintele va deschide ședința, și procesul verbal al ședinței de ieri se va ceti și autentică.
2. Raportul comisiunii pentru câștigarea membrilor noi.
3. Raportul comisiunii asupra socoților cassarului.
4. Raportul comisiunii asupra raportului comitetului societății și insinuarea altor propuneri în interesul societății fondului.
5. Se va alege comitetul societății pe viitorii trei ani.
6. Se va decide locul și ziua adunării generale pe anul 1886.
7. Se va alege o comisiune de 3 membri pentru verificarea protocolului din ședința a doua.
8. Vice-președintele va închide adunarea. Budapesta, 4 Septemvrie 1885.

În numele comitetului:

Dr. At. Marienescu, Iosif Hosszu,
secretar. președinte.

Programa festivităților sociale

pentru adunarea generală a Societății fondului de teatru român, care se va ține în Bocșa-montană în 27, 28 și 29 Septemvrie 1885 st. n.

1. Sâmbăta în 25 Septemvrie la 10 oare seara întîmpinarea și primirea oaspeților la gara căii ferate din Bocșa-montană prin comitetul arangiator și conducerea oaspeților la quartirele destinate.
2. Duminecă în 27 Septemvrie, după finirea santei liturgii, la 11 oare deschiderea adunării generale în sala mare a otelului „Cerbul de aur” și ținerea primei ședințe.
3. După ameați la 2 oare banchet în sala adunării.
4. Seara la 8 oare concert tot în sala adunării.
5. Luni în 28 Septemvrie la 10 oare dimineața ținerea ședinței a II-a, ear' după ameați la 3 oare excursiune cu calea ferată la „Oena de fier”.
6. Seara bal în otelul „Cerbul de aur”.
7. Marți în 29 Septemvrie la 10 oare dimineața eventuala continuare și încheiere a adunării.
8. După ameați la 2½ oare întrunirea de „Adio” la gara căii ferate.

Bocșa-montană, din ședința comitetului arangiator, ținută în 5 Septemvrie 1885.

Iuliu Petric, Ioan Marcu,
președintele comitetului. notar.

Ioan Budințian,
vice-președintele comitetului.

Cestiunea proselitismului polonez.

(Urmare.)

Dacă ar sta subscrierea consilierului aulic Naumowich sub aceste acuzări, s'ar face lesne răspunsul Polonilor. Patriotismul polon ar arăta cu indignare, că memoriul nu înfățișează altceva, decât ovațiunea de salutare a rutenismului trădător de împărăție cătră Țarul. Metropolitul Andreevici e sublim însă preste suspiciunea simpatiilor rusesci, și dacă s'ar pute face o legătură de idei între promemoria metropolitului și întervenirea din Kremsier, atunci sînt Polonii, cari ar da ansă la aceasta. De gazetele polone s'a adus întâiu scirea în public, că Rusia s'ar ocupa cu gândul de a lucra în contra creșterii influenței polone în Austria; ce scriu gazetele germane în moment în această privință, e numai un reflex anunțurilor eșite dintăiu din jurnalele polone. Noi din parte-ne nu credem, că s'ar face enunțarii în Kremsier din partea Rușilor, cari s'ar privi ca o violare a suveranității Austriei; nu noi — asta e de accentuat, — ci Polonii sînt, cari au făcut presupuneri, că creșterea cumpenei polone în Austria nu se observă în Petersburg cu aceleași sentimente ca căderea celei germane în Berlin. Întervenirea monarchilor în Kremsier nu va fi lipsită de existență bisericească; întrucât apare ritul polon de apt, de a participa la binecuvîntarea opului de pace a domnitorilor amîndurora, despre aceasta dăduse memoriul metropolitului Andreevici deslușiri foarte remarcabile.

Țiarul „Neue freie Presse” Țice în al doilea articol despre apologie, că ea din ce în ce mai mult preocupă interesul lumii, și că de sigur și în dieta imperială o să aibă răsnet. Mai mulți deputați s'au aibă de a face în privința aceasta interpelațiuni în dieta imperială. Țiarul „Buc. Rundschau” însă Țice, că apologia „se razimă pe legile fundamentale ale statului și legile interconfesionale, adevă pe creațiunile erei liberale, și că capul bisericii ortodoxe adoptă axiomele toleranței confesionale și combate întocmai ca conducătorii partidei liberale preponderanța influenței polone. Ținuta asta e cu atât mai însemnată, cu cât metropolitul Morariu și archimandritul metropolitan Ciupercovici aparțin totodată și parlamentului și toți ceilalți reprezentanți parlamentari ai Bucovinei au tot aceleași priviri.” Sub un articol intitulat „ecclesia militans” Țice ea între altele: „Dela suirea papei Leo XIII se înmulțesc indigitațiile spre aceea, că biserica romană își caută desdaunare pentru daunele pățite la Germani în răzăritul slav al Europei. Amintim tratările continue cu Rusia, petrecerile cunoscute în Galiția, unde cu ajutorul Iesuiților voiesce a lega pe Grecii uniți de Latini, crearea unui propriu collegium Bohemicum în Roma, înființarea metropoliei în Seraievo, unde aflase propaganda catolică un inamic energie în metropolitul ortodox Cossanovic. În timpul mai din urmă se încearcă biserica romană de a-i atrage la sine și pe Români și spre a servirii opul unirii, ce îi succese numai în mică parte în secolul al XVII și XVIII. Și earăși sînt Iesuiții, cari stau în fruntea mișcării. Mulțumită spiritului național expresiv, care însuflețește pe preoțiimea română de confesiunea gr.-cat. și care o reținuse, de a fi unealtă scopurilor ei propagandiste, fuseră rezultatele bisericii române în Ardeal și în Ungaria nu mai puțin. În România însăși aflase activitatea misionarilor un câmp mînos. Spriginit de elementele numeroase străine, mai ales sub scutul diplomației catolice, luase propaganda astfel de dimensiuni, încât metropolitul din Iași, Melchisedec împreună cu conducătorul opozițiunii moldovene, Nicolau Rosnovan, formă o societate spre ocrotirea bisericii ortodoxe naționale și pozițiunea ministerului Brătianu e periclitată, dând convența lui cătră agitațiunile papistice Țiarelor opoziționale ansă la cele mai aprige atacuri contra guvernului. Este dincolo în Moldova și în Muntenia caracterul nisuițelor expansive catolice curat religios, ca cel de aici la noi în Bucovina de o culoare specific polono-națională. Șvabii catolici ai suburbiilor cernăuțene ascultă predici polone, se catechisează în limba polonă și se întrebă la mărturisire polone, asociațiunile religioase se învață polonesce pentru fericirea sufletelor sale. Preoții catolici ai Bucovinei nu sciu adese limba germană și încălesc cu anevoie limba lui Schiller și Goethe. Diligența lor națională îi seduce nu numai la aceea, ce făcuse dl paroch Madej din Alt-Hütte (bordeiu vechiu), agitând pentru introducerea limbei polone, ca limba a patra de țeară, ci arangia chiar din propria inițiativă pentru jert-

fele insurecțiunii polone festivități, spre a se plînge în urmă, că parochienii sei nici că se înfățișează la ele, cum 'i-se întemplă dlui paroch din Sadagora, Pitronski. Propaganda polonă, care își are sprigul seu principal în birocrație venită din Galiția în Bucovina, își are mijloacele sale în preoțiimea catolică de a câștiga și clasele joase ale populațiunii și nisuesce cu ajutorul asociațiilor sei clericali de a dobândi și în cercurile proprietarilor mari puterea și influența. Cine are scoala, are și poporul, și așa a fost nisuița dintăiu a propagandei sistematice de a câștiga pe lîngă biserică și scoala. Un pas considerabil se făcuse spre aceasta cu înființarea conventului de Ursuline. Institutul împreunat cu el a fost destinat de a crește ficele caselor aristocratice în spiritul catolic și primirea în ea era permisă cu o toleranță pricepută și credincioșilor de alte religiuni. În metropolitul Felinski, care în capitala Bucovinei căutase pace de persecutările pățite în Rusia, găsi Polonul pe un martir național, catolicul mirean pe al seu cap preotesc și propaganda catolică națională centrul seu. Nu-i deci mirare, că se decise în urmă la apărare și biserica ortodoxă „națională”. (Va urma.)

Convocare.

Deoare-ce legea comercială ordonează, că dela încheierea terminului prefipt pentru subscrierea acțiunilor, în 2 luni de Țile este a se conchiăma adunarea generală a acționarilor, sînt rugați toți acei domni, cărora li s'au trimis liste de subscriere, să binevoiască a le trimite subscri-sului dimpreună cu banii incasați cel mult până la 27 Septemvrie n., pentru a se pute face lucrările pregătitoare spre conchiāmarea adunării generale. Din acest incident deoparte, ear' de altă parte spre a ne convorbi pentru înființarea unei reuniuni pentru ajutorarea scoalelor și scolarilor lipsiți din acest Ținut, am onoare a conchiāma pre domnii inițiatori ai înființāndei casse de economii la o conțelegere în cancelaria subscrisului pe 1 Octomvrie nou a. m., dorind pentru momentuositatea întreprinderilor amentite, a se înfășoșă toți.

Reghin, în 14/9 1885.

Patriciu P. Barbu,
advocat.

Bibliografie.

„Romanische Revue”, erscheint Monatlich. III. Heft. Budapest, September 1885. I. Jahrg. Inhalt: „Die Staatsunterstützung“ der griechisch-orientalischen Kirche in Siebenbürgen. Von * * „Die Aufhebung der Hermannstädter Jury”. „Aus der romanischen Presse”. „Rundschau”. „Chronik”. „Miora Floriora” von V. Alexandri. Deutsch von L. V. Fischer. „Die romanische Literatur in Deutschland. — Ein Repertorium. (Fortsetzung.) von L. V. F. — „Die Wälderin”. Dorfgeschichte von Ioan Slavici. Nach dem Romanischen von Mite Kremnitz. (Fortsetzung.) — „Zur Geschichtsforschung über die Romanen”. (Historisch-kritische und ethnologische Studien von V. Maniu. Deutsch von P. Brosteanu. Reschitza (Süd-Ungarn.) S. Pocreanu's Verlag.) „Literatur und Kunst”.

Sporindu-se numărul abonenților la „Romanische Revue”, a început să scadă și numărul exemplarelor tipărite astfel, încât dela Nr. 2 editura nu mai posedă aproape nici un exemplar pentru abonenții, ce ar mai veni. Sînt invitați toți aceia, cari se pot lipsi de Nr. 2 din „Romanische Revue”, a-l înapoia Editurei cu un preț convenabil.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.”

Pojega, 16 Septemvrie n. Maiestatea Sa călătorește după ameați la Brood, de unde după o petrecere de două oare va călători cătră Budapesta. În autograful adresat Banului, Monarchul mulțumesc în modul cel mai călduros pentru omagiile aduse din partea populațiunii întregi a Croato-Slavoniei și dorește ca munca generală, fidelitatea, alipirea și patriotismul loial, să aducă țerii cea mai bogată binecuvîntare. Scirea că episcopul Strossmayer a fost primit de Maiestatea Sa în audiență privată, nu e adevărată.

Varșovia, 16 Septemvrie n. Poliția rusească a expuls o mulțime de străini, între care 19 Prusieni, 16 Austriaci și 5 Turci.

Londra, 16 Septemvrie n. Privitor la conflictul pentru insulele Caroline, Anglia a propus ca să se ceară hotărîrea Italiei ca arbitriu.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Seiri economice.

Pericol pentru economii de vite. Din două locuri, din Transilvania și Bănat ne-au sosit rapoarte despre recoltă în general, și producțiunea de fân în special. Țeara noastră cu deosebire — Țara corespondentului din Transilvania — trăiește în mare parte din cultura vitelor. Economii dela sate se ocupă cu crescerea de vite tinere, cari se substituie pe cele de jug, atunci când aceste vor trebui să fie vândute pentru a plăti dările, a îmbrăca casa și a mai cumpăra și bucate. În est an isvorul acesta de venit al Țeranului e amenințat de un pericol mare: de lipsa de nutreț. Vitele vor trebui să se prăpădească pe un preț de nimic, deoarece oamenii nu au cu ce le ierna. Până acum se înbiă încă un preț mic de cumpărători, dar mai în toamnă după ce pășunatul va peri, bieții oameni vor trebui să-și vândă din vaci, isvorul lor de nutreț, se dee doi boi pentru iernatul alor alți doi. Astfel vor face bun câștig neguțătorii de vite și cu deosebire posesorii de fabrici, deoarece la anul după ce pământul va da earăși nutreț verde, vitele vor fi enorm de scumpe. Cât de mare e folosul ce-l trage Țeranul din Transilvania din cultura vitelor, se poate deduce din împregiurarea, că poporul e mai spăiat când nu e nutreț decât când nu sunt bucate. Și aceasta e explicaveră, deoarece bucatele se transportă mai ușor, chiar și de preste mare, precând în procurarea nutrețului, Țeranii sunt nevoiți să se rostrângă numai la împregiurime sau apoi să plece cu vitele în țeri străine pentru a le ierna. Bucate sunt, dar tocmăi pentru că sunt, prețul e de batjocură.

Acum pot veni executorii de dare — serie corespondentul din Bănat — de care la noi e un legion și se excriu concurse nouă pentru a recuira încă o ceată pentru comitatele Timiș și Caraș-Severin.

Relațiuni agronomice din Ardeal. Țiarul local sâsece „Sieb. d. Tageblatt“ se ocupă în primul articol al numărului său de ieri cu starea agronomică a Ardealului. Extragem din acest articol datele mai esențiale: Agricultură — Țara numitul țiar — e fundamentul prim și cel mai

sigur al bunăstării poporului; lângă aceasta însă locul prim îl ocupă industria. Pentru promovarea celei din urmă se recere capital, care trebuie câștigat în cea mai mare parte din agricultură și adevă din prisosul sumelor trebuincioase pentru purtarea acesteia. Transilvania, deoarece are multe condițiuni ce se recer pentru promovarea industriei, ar înflori repede dacă s'ar delătura în sfârșit pedecile ce stau în calea dezvoltării agronomice. E zadarnică speranța, că singur prim un capital din străinătate s'ar pute produce o industrie în stil mai mare; numai bunăstarea țerii o poate produce aceasta pentru un timp îndelungat și în mod durabil. Înainte de toate trebuie ajutat așadar economiei de țeară din Transilvania, deoarece, ca pretutindene, numai prin o economie agricolă înfloritoare se poate produce și în această țeară, atât de binecuvântată de natură, o dezvoltare a industriei.

Multe posesiuni agricole se administrează în mod rațional, dar totuși nu se poate tăgădui că agricultura la noi în general încă nu se află în aceea stare, în care se afla în Germania încă prela începutul acestui secol. (Va urma.)

Piața din Sibiu, 15 Septembrie. Grâu Hectolitra 74—80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.30, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.30, până fl. 4.10 secăra 66 până 72 chilo fl. 3.20 până fl. 3.80, orș 58 până 64 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.40 până fl. 2.—, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.30 până fl. 4.80, melaui 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semănță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pasat de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sêu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sêu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sêu fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fân 100 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cânepa fl. 36.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 28 până 30 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 42 până 44 cr., carnea de berbec 22 până 24 cr., ouă 10 cu 20 până 23 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 16 Septembrie st. n.
Sibiu: 81 72 70 66 35.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 15 Septembrie st. n.
Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —
74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.60, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Bacska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 6.90 până 7.40.
Secăra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.— până 6.20.
Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9.—.
Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.— până 6.20.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.50 până 5.60; de alt soi fl. 5.50 până 5.55.
Rapița fl. 9.7/8 până 11.—; de Banat fl. 11.7/8 până 11.7/8.
Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 7.86 până 8.88 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.19 până 7.18.
Secăra (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 6.23 până 6.25.
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.47 până 5.49.
Rapița (August—Septembrie) fl. 5.89 până 5.90.
Spirt (brut) 100 L. fl. 26.50 până 27.—.

Bursa de Budapesta

din 15 Septembrie st. n. 1885.
Renta de aur ung. 6% 99.60
" " hârtie " 4% 92.55
" " hârtie " 5% 148.50
Împrumutul căilor ferate ung. 98.55
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 109.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 102.50
Bonuri rurale ung. 101.50
" " " cu cl. de sortare 101.75
" " " bânățene-timișene 101.25
" " " cu cl. de sortare 102.—
" " " transilvane 102.—
" " " croato-slavone 102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 98.—
Împrumut cu premiu ung. 119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin 83.10
Renta de hârtie austriacă 73.50
" " argint austriacă 109.50
" " aur austriacă 139.—
Losurile austr. din 1860 867.—
Acțiunile băncii austro-ungare 290.25
" " de credit ung. 290.—
" " " austr. 101.—
Argintul 5.87
Galbeni împărătesci 9.89
Napoleon-d'ori 61.25
Mărci 100 imp. germane 125.—
Londra 10 Livres sterlinge 125.—

Bursa de Viena

din 15 Septembrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6% 99.70
" " hârtie " 4% 92.65
Împrumutul căilor ferate ung. 143.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 93.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 109.40
Bonuri rurale ung. 103.—
" " " cu cl. de sortare 102.25
" " " bânățene-timișene 103.—
" " " cu cl. de sortare 101.50
" " " transilvane 101.75
" " " croato-slavone 102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 97.75
Împrumut cu premiu ung. 119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin 122.—
Renta de hârtie austriacă 88.20
" " argint austriacă 83.70
Renta de aur austriacă 109.90
Losuri austr. din 1860 139.40
Acțiunile băncii austro-ungare 870.—
" " " austr. 289.40
" " " de credit ung. 289.40
Argintul 5.87
Galbeni împărătesci 9.90
Napoleon-d'ori 61.30
Mărci 100 imp. germane 125.—
Londra 10 Livres sterlinge 125.—

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Septembrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%) 43 1/2, vënd. 93 —
" Rur. conv. (6%) 278. 1/2 " —
Acț. de asig. Dacia-Rom. 1230. — " —
Banca națională a României 30. — " 31.—
Împr. oraș. București 226 1/2 " —
Credit mob. rom. 174 1/2 " 230.—
Acț. de asig. Națională 34. — " 10.30
Scrieri fonciare urbane (5%) 89. 1/4
Societ. const. 122 " 1.23
Schimb 4 luni 1.22 " 1.23
Aur 1.22 " 1.23

Cursul pieței din Sibiu.

din 16 Septembrie st. n. 1885.

Hârtie-monetă română 8.80 vënd. 8.84
Lire turcesci 11.10 " 11.15
Imperiali 10.10 " 10.15
Ruble rusești 1.22 " 1.23

Un culegător de litere

deprins în culesul după ortografia adoptată de Academia Română poate să-și capete condiție stabilă și avantajoasă în tipografia lui Eugen Hollósy în Oradea-mare, începând din 14/27 Septembrie 1885.

[186] 1—1

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat					
Viena	—	7.15	—	—	Bucuresci	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copsa mică	—	—	3.02	1.11
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	6.22	10.51	2.55	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24
Oradea-mare	{	5.33	6.46	—	Feldioara	{	7.01	11.18	3.38	Glogovaț	—	4.—	6.05	—	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiiu	—	—	10.25	11.47
Vărad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Apatia	{	7.33	11.36	4.17	Gyorok	—	4.13	6.19	—	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Ocna	—	—	10.46	12.05
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	Ágostonfalva	{	8.01	11.51	4.47	Pauliș	—	4.38	6.46	—	Deva	—	2.35	6.39	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	{	8.45	12.23	5.42	Radna-Lipova	—	4.51	7.—	—	Branicica	—	3.04	7.04	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	{	10.10	1.19	7.37	Conop	—	5.10	7.23	—	Ilia	—	3.36	7.29	—	Copsa mică	—	—	11.52	1.07
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighisoara	{	10.39	1.37	8.21	Bérvava	—	5.38	7.51	—	Gurasada	—	3.50	7.41	—					
Bucia	—	—	12.43	4.01	Elisabetopole	{	11.19	2.05	9.05	Soborșin	—	5.57	8.10	—	Zam	—	4.25	8.12	—					
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Mediaș	{	11.54	2.25	9.43	—	—	6.42	8.58	—	Bérvava	—	5.09	8.49	—					
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	Copsa mică	{	12.12	2.36	10.02	Zam	—	7.14	9.28	—	Conop	—	5.56	9.29	—					
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	{	12.37	2.41	6.—	Gurasada	—	7.43	9.56	—	Radna-Lipova	—	6.18	9.49	—					
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Blaj	{	12.56	—	6.20	Ilia	—	8.01	10.17	—	Pauliș	—	6.57	10.23	6.14					
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	{	1.30	3.13	6.59	Deva	—	8.21	10.38	—	Gyorok	—	7.12	10.37	6.30					
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Teiuș	{	1.45	—	7.15	Simeria (Piski)	—	8.47	11.05	—	Orăștia	—	7.27	10.52	6.47					
Cluj	{	12.05	10.16	—	Aiud	{	2.34	3.45	7.43	Șibot	—	9.40	11.55	—	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	1.40					
Apahida	{	12.31	—	—	Vințul de sus	{	2.55	4.01	8.—	Vințul de jos	—	10.10	12.24	—	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24					
Ghirău	{	2.16	11.25	—	Uioara	{	3.17	—	8.29	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	1.40	Simeria (Piski)—Petroșeni									
Cucerdea	{	3.32	11.45	—	Cucerdea	{	3.24	—	8.55	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24	Petroșeni—Simeria (Piski)									
Uioara	{	3.41	—	—	Ghirău	{	3.36	4.29	9.04															
Vințul de sus	{	3.50	—	—	Apahida	{	4.11	4.50	9.32															
Aiud	{	4.25	12.08	—	Cluj	{	5.36	—	10.32															
Teiuș	{	4.25	12.08	—	Nedeșdu	{	5.56	5.58	12.32															
Crăciunel	{	5.10	12.29	—	—	{	6.08	6.08	12.59	8.—														
Blaj	{	5.44	—	—	Ghirbău	{	6.29	—	—	8.34														
Micăsasa	{	6.02	12.57	—	Aghiriș	{	6.45	—	—	8.59														
Copsa mică	{	6.40	—	—	Stana	{	7.—	—	—	9.56														
Mediaș	{	7.—	1.32	5.40	Huiedin	{	7.26	—	—	10.16														
Elisabetopole	{	—	1.45	6.01	Ciucia	{	7.48	7.14	—	11.04														
Sighisoara	{	—	2.06	6.40	Bucia	{	8.28	7.42	—	12.17														
Hașfalău	{	—	2.38	7.35	Bratca	{	8.47	—	—	12.47														
Homorod	{	—	2.50	8.01	Rév	{	9.06	—	—	1.21														
Ágostonfalva	{	—	3.48	10.05	Mező-Telegd	{	9.26	8.22	—	2.05														
Apatia	{	—	4.19	11.02	Fugyi-Vásárhely	{	9.48	—	—	3.08														
Feldioara	{	—	4.34	11.37	Vărad-Velenceze	{	10.01	8.48	—	3.39														
Brașov	{	—	4.53	12.32	Oradea-mare	{	10.10	—	—	3.55														
Timiș	{	—	5.20	1.09	P. Ladány	{	10.37	9.13	—	4.06														
Predeal	{	—	5.30	1.50	Szolnok	{	10.51	9.18	10.37	—														
Bucuresci	{	—	6.07	2.48	Budapesta	{	12.50	10.38	1.45	5.35														
	{	—	7.30	3.23	Viena	{	3.06	12.14	5.34	8.22														
	{	—	11.35	9.40		{	6.—	2.10	10.05	10.30														
	{	—				{	3.—	8.—	6.05	—														

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.